

שאלה 1 תהינה $A, B, C \in \mathbb{R}^{n \times n}$. הוכח או הפרך:

(א) אם $AB = AC$ אז $B = C$.

(ב) אם $AB = 0$ אז $A = 0$ או $B = 0$.

(ג) $(A + B)^2 = A^2 + 2AB + B^2$.

(ד) $(A + B)(A - B) = A^2 - B^2$.

(ה) $(AB)^t = A^t B^t$.

(ו) $(A + B)^t = A^t + B^t$.

(ז)

שאלה 2 הוכיחו או הפריכו ע"י דוגמה נגדית את הטענות הבאות:

(א) אם A מטריצה משולשת עליונה ו- B מטריצה משולשת עליונה, אז $A \cdot B$ מטריצה משולשת עליונה.

(ב) אם A, B מטריצות אלכסוניות, אז $AB = BA$.

(ג) אם A, B מטריצות ריבועיות המקיימות $AB = BA$ אז $AB^2 = B^2A$.

שאלה 3 נניח ש- $A \in \mathbb{R}^{n \times n}$, $X = \begin{pmatrix} x_1 \\ x_2 \\ \vdots \\ x_n \end{pmatrix} \in \mathbb{R}^n$ מטריצה של משתנים ו- $b \in \mathbb{R}^n$. הוכיחו כי אם למערכת

$$AX = b, \quad b \neq \bar{0}.$$

יש יותר מפתרון אחד אז A לא הפיכה.

שאלה 4

(א) נניח כי $A \in \mathbb{R}^{n \times n}$. הוכיחו או הפריכו: אם A הפיכה אז $|A| \neq 0$.

(ב) נניח כי $A, B \in \mathbb{R}^{n \times n}$. הוכיחו או הפריכו: אם AB הפיכה אז A הפיכה.

(ג) תהינה $A, B \in \mathbb{F}^{n \times n}$ הוכיחו כי אם A הפיכה ו- $A + B$ הפיכה אז

$$(A + B)^{-1} = A^{-1} - A^{-1}B(A + B)^{-1}.$$

שאלה 5 תהינה $A, B, C \in \mathbb{R}^{n \times n}$. הוכיחו או הפריכו:

(א) אם A הפיכה ו- $BA = CA$ אז $B = C$.

- (ב) אם $AB = AC$ אז $B = C$.
- (ג) אם $AB = 0$ אז A ו- B אינן הפיכות.
- (ד) אם $AB = 0$ ו- $A \neq 0$ אז B איננה הפיכה.
- (ה) אם AB הפיכה אז A ו- B הפיכות.
- (ו) אם A הפיכה אז AB הפיכה.
- (ז) אם A הפיכה ו- B הפיכה אז $A + B$ הפיכה.
- (ח) אם A הפיכה ו- B לא הפיכה אז $A + B$ לא הפיכה.
- (ט) תהי $A \in \mathbb{R}^{n \times n}$ ויהי $f(x) = 2x^4 - x^2 + 3x - 2$ פולינום כך ש- $f(A) = 0$. אזי A הפיכה.
- (י) אם A הפיכה אז $A + A^t$ הפיכה.

שאלה 6 הוכיחו או הפריכו ע"י דוגמה נגדית:

תהינה $A, B \in \mathbb{F}^{n \times n}$. אם A הפיכה ו- $A + B$ הפיכה אז

$$(A + B)^{-1} = A^{-1} - A^{-1}B(A + B)^{-1}.$$

שאלה 7 נתונה הקבוצה $\{u_1, u_2, u_3\}$ של ווקטורים במרחב ווקטורי \mathbb{R}^3 . הוכיחו או הפריכו ע"י דוגמה נגדית:

אם הווקטורים $\{u_1, u_2\}$ בת"ל אז הווקטורים $\{u_1, u_2, u_3\}$ בת"ל.

שאלה 8 תהי $A \in \mathbb{R}^{2 \times 2}$. אומרים כי A מטריצה סטוקסטית אם הסכום של האיברים בכל עמודה שווה 1.

הוכיחו כי המכפלה של כל שתי מטריצות סטוקסטיות שווה למטריצה סטוקסטית.

שאלה 9 נניח ש- $A \in \mathbb{F}^{n \times n}$ מטריצה המקדמים, ו- $X = \begin{pmatrix} x_1 \\ x_2 \\ \vdots \\ x_n \end{pmatrix} \in \mathbb{F}^n$ ווקטור המשתנים של המערכת

הוכיחו: אם A הפיכה אז הפתרון היחיד למערכת $AX = 0$ הוא $X = 0$ (ווקטור האפס).

שאלה 10 תן דוגמא לשתי קבוצות T, S כך ש- $S \subseteq T$ ומתקיים:

(א) T פורשת את \mathbb{R}^4 ו- S לא פורשת את \mathbb{R}^4 .

(ב) T לא פורשת את \mathbb{R}^4 ו- S לא פורשת את \mathbb{R}^4 .

(ג) T פורשת את \mathbb{R}^4 ו- S פורשת את \mathbb{R}^4 .

שאלה 11

(א) נתון כי $A \in \mathbb{R}^{10 \times 10}$ ומתקיים $A^8 + A = 0$. מצאו את $|A|$.

שאלה 12

הוכיחו או הפריכו: אם $A \in \mathbb{R}^{5 \times 5}$ ומתקיים $A^5 + A = 0$ אז A לא הפיכה.

שאלה 13

(א) נניח כי $\{u_1, \dots, u_k\} \in \mathbb{R}^n$ קבוצת וקטורים בת"ל ונניח ש $A \in \mathbb{R}^{m \times n}$. הוכיחו או הפריכו ע"י דוגמה נגדית:

(ב) אם $\{Au_1, \dots, Au_k\}$ בת"ל אז גם $\{u_1, \dots, u_k\}$ בת"ל.

(ג) אם $\{u_1, \dots, u_k\}$ בת"ל אז גם $\{Au_1, \dots, Au_k\}$ בת"ל.

שאלה 14 תהייה $X \subseteq Y$ קבוצות של וקטורים ב- \mathbb{R}^n . הוכח או הפרך:

(א) אם Y פורשת את \mathbb{R}^n אז X פורשת את \mathbb{R}^n .

(ב) אם $0 \in X$ אז X פורשת את \mathbb{R}^n .

(ג) אם $0 \in X$ אז X לא פורשת את \mathbb{R}^n .

(ד) אם X פורשת את \mathbb{R}^n אז Y פורשת את \mathbb{R}^n .

(ה) אם מספר הוקטורים ב- X גדול מ- n אז X פורשת את \mathbb{R}^n .

(ו) אם קיים $v \in Y$ כך ש- $v \notin X$ אז $\text{sp}(Y) \neq \text{sp}(X)$.

שאלה 15 תהי $A \in \mathbb{R}^{3 \times n}$. הוכח או הפרך:

(א) אם למערכת $AX = \begin{pmatrix} 3 \\ 4 \\ 7 \end{pmatrix}$ קיים פתרון אז למערכת $AX = \begin{pmatrix} 7 \\ 4 \\ 3 \end{pmatrix}$ קיים פתרון.

(ב) אם למערכת $AX = \begin{pmatrix} 3 \\ 4 \\ 7 \end{pmatrix}$ קיים פתרון יחיד אז למערכת $AX = \begin{pmatrix} 7 \\ 4 \\ 3 \end{pmatrix}$ קיים פתרון יחיד.

(ג) אם $n = 3$ ולמערכת $AX = \begin{pmatrix} 3 \\ 4 \\ 7 \end{pmatrix}$ קיים פתרון יחיד אז למערכת $AX = \begin{pmatrix} 7 \\ 4 \\ 3 \end{pmatrix}$ קיים פתרון יחיד.

(ד) אם למערכת $AX = \begin{pmatrix} 0 \\ 0 \\ 0 \end{pmatrix}$ קיים פתרון אז למערכת $AX = \begin{pmatrix} 7 \\ 4 \\ 3 \end{pmatrix}$ קיים פתרון.

(ה) יהיו $c, d \in \mathbb{R}^n$. אם למערכת $AX = c$ קיים פתרון ולמערכת $AX = d$ קיים פתרון, אז למערכת $AX = c + d$ קיים פתרון.

שאלה 16

תן דוגמא לשתי קבוצות S, T המוכלות ב- \mathbb{R}^4 כך ש- $S \subseteq T$ ומתקיים:

(א) T בת"ל ו- S בת"ל.

(ב) T בת"ל ו- S בת"ל.

(ג) T בת"ל ו- S בת"ל.

שאלה 17

תהינה $X \subseteq Y$ קבוצות של וקטורים ב- \mathbb{R}^n . הוכח או הפרך:

(א) אם X בת"ל אז Y בת"ל.

(ב) אם Y בת"ל אז X בת"ל.

(ג) אם $0 \in X$ אז X בת"ל.

(ד) אם מספר הוקטורים ב- X קטן מ- n אז X בת"ל.

שאלה 18 יהי V מרחב ווקטורי, $T : U \rightarrow V$ העתקה לינארית ונניח כי ווקטורים $\{u_1, \dots, u_n\} \in U$ ווקטורים. הוכיחו או הפריכו על ידי דוגמה נגדית את הטענה הבאה:

(א) אם $T(u_1), \dots, T(u_n)$ בת"ל אז u_1, \dots, u_n בת"ל.

(ב) אם u_1, \dots, u_n בת"ל אז $T(u_1), \dots, T(u_n)$ בת"ל.

שאלה 19

(א) תהי $A \in \mathbb{F}^{m \times 2}$ כאשר F שדה. נתון שקיימים $v_1, v_2 \in \mathbb{F}^2$ כך ש- $Av_1 = Av_2 = 0$ וכן v_1, v_2 בת"ל. הוכיחו ש- $A = 0$.

(ב) תהי A מטריצה ריבועית מעל שדה \mathbb{F} המקיימת את המשוואה

$$A^2 + 5A + I = 0.$$

הוכיחו ש- A הפיכה ומצאו את A^{-1} .

שאלה 20 תהינה $X \subseteq Y$ קבוצות של וקטורים ב- \mathbb{R}^n . הוכח או הפרך:

(א) אם Y פורשת את \mathbb{R}^n אז X פורשת את \mathbb{R}^n .

(ב) אם $0 \in X$ אז X פורשת את \mathbb{R}^n .

(ג) אם $0 \in X$ אז X לא פורשת את \mathbb{R}^n .

(ד) אם X פורשת את \mathbb{R}^n אז Y פורשת את \mathbb{R}^n .

(ה) אם מספר הוקטורים ב- X גדול מ- n אז X פורשת את \mathbb{R}^n .

(ו) אם קיים $v \in Y$ כך ש $v \notin X$ אז $\text{sp}(Y) \neq \text{sp}(X)$.

פתרונות

שאלה 1

תהיינה $A, B, C \in \mathbb{R}^{n \times n}$. הוכיחו או הפריכו:

(א) אם $AB = AC$ אז $B = C$

טענה לא נכונה. דוגמה נגדית:

$$C = \begin{pmatrix} 1 & 1 \\ 1 & 1 \end{pmatrix}, B = \begin{pmatrix} 1 & 2 \\ 3 & 4 \end{pmatrix}, A = \begin{pmatrix} 0 & 0 \\ 0 & 0 \end{pmatrix}$$

$$A \cdot B = A \cdot C = 0, \quad B \neq C.$$

(ב) אם $AB = 0$ אז $A = 0$ או $B = 0$

טענה לא נכונה. דוגמה נגדית:

$$B = \begin{pmatrix} 1 & 0 \\ 0 & 0 \end{pmatrix}, A = \begin{pmatrix} 0 & 1 \\ 0 & 0 \end{pmatrix}$$

$$A \cdot B = 0, \quad A \neq 0, B \neq 0.$$

(ג) $(A + B)^2 = A^2 + 2AB + B^2$

טענה לא נכונה. הסבר:

$$(A + B)^2 = (A + B) \cdot (A + B) = A^2 + AB + BA + B^2 \neq A^2 + 2AB + B^2$$

עבור מטריצות A, B לא מתחלפות.

דוגמה נגדית:

$$B = \begin{pmatrix} -1 & 2 \\ 0 & 0 \end{pmatrix}, A = \begin{pmatrix} 1 & 2 \\ 0 & 1 \end{pmatrix}$$

$$A \cdot B = \begin{pmatrix} 1 & 2 \\ 0 & 1 \end{pmatrix} \cdot \begin{pmatrix} -1 & 2 \\ 0 & 0 \end{pmatrix} = \begin{pmatrix} -1 & 2 \\ 0 & 0 \end{pmatrix}, \quad B \cdot A = \begin{pmatrix} -1 & 2 \\ 0 & 0 \end{pmatrix} \cdot \begin{pmatrix} 1 & 2 \\ 0 & 1 \end{pmatrix} = \begin{pmatrix} -1 & 0 \\ 0 & 0 \end{pmatrix}.$$

לכן $AB \neq BA$

$$A^2 + AB + BA + B^2 \neq A^2 + 2AB + B^2.$$

(ד) $(A + B)(A - B) = A^2 - B^2$

טענה לא נכונה. הסבר:

$$(A + B)(A - B) = A^2 - AB + BA - B^2 = A^2 - B^2$$

רק עבור מטריצות מתחלפות, ז"א $AB = BA$.

דוגמה נגדית:

$$B = \begin{pmatrix} -1 & 2 \\ 0 & 0 \end{pmatrix}, A = \begin{pmatrix} 1 & 2 \\ 0 & 1 \end{pmatrix}$$

$$A \cdot B = \begin{pmatrix} 1 & 2 \\ 0 & 1 \end{pmatrix} \cdot \begin{pmatrix} -1 & 2 \\ 0 & 0 \end{pmatrix} = \begin{pmatrix} -1 & 2 \\ 0 & 0 \end{pmatrix}, \quad B \cdot A = \begin{pmatrix} -1 & 2 \\ 0 & 0 \end{pmatrix} \cdot \begin{pmatrix} 1 & 2 \\ 0 & 1 \end{pmatrix} = \begin{pmatrix} -1 & 0 \\ 0 & 0 \end{pmatrix}.$$

$AB \neq BA$ לכן

$$(A + B)(A - B) = A^2 - AB + BA - B^2 \neq A^2 - B^2.$$

$$\underline{:(AB)^t = A^t B^t} \quad (\text{ה})$$

טענה לא נכונה. דוגמה נגדית:

$$B = \begin{pmatrix} -1 & 5 \\ 2 & 0 \end{pmatrix}, A = \begin{pmatrix} 1 & 2 \\ 3 & 4 \end{pmatrix}$$

$$A \cdot B = \begin{pmatrix} 1 & 2 \\ 3 & 4 \end{pmatrix} \cdot \begin{pmatrix} -1 & 5 \\ 2 & 0 \end{pmatrix} = \begin{pmatrix} 3 & 5 \\ 5 & 15 \end{pmatrix}, \quad (A \cdot B)^t = \begin{pmatrix} 3 & 5 \\ 5 & 15 \end{pmatrix}.$$

$$B^t = \begin{pmatrix} -1 & 2 \\ 5 & 0 \end{pmatrix}, A^t = \begin{pmatrix} 1 & 3 \\ 2 & 4 \end{pmatrix}$$

$$A^t \cdot B^t = \begin{pmatrix} 1 & 3 \\ 2 & 4 \end{pmatrix} \cdot \begin{pmatrix} -1 & 2 \\ 5 & 0 \end{pmatrix} = \begin{pmatrix} 14 & 2 \\ 18 & 4 \end{pmatrix}.$$

ז"א $(AB)^t \neq A^t B^t$.

$$\underline{:(A + B)^t = A^t + B^t} \quad (\text{ו})$$

טענה נכונה. הוכחה:

נוכיח את הטענה לכל איבר A_{ij} של A וכל איבר B_{ij} של B ($i, j = 1, \dots, n$).

$$((A + B)^t)_{ij} = A_{ji} + B_{ji} = (A^t)_{ij} + (B^t)_{ij} = (A^t + B^t)_{ij}$$

לכל $i, j = 1, \dots, n$.

(ז)

שאלה 2

(א) טענה: אם A, B משולשית עליונה אז $A \cdot B$ משולשית עליונה.

מספיק להוכיח כי $(A \cdot B)_{ij} = 0$ לכל $i > j$.

הוכחה: נניח ש- $i > j$.

$$(A \cdot B)_{ij} = A_{i1}B_{1j} + A_{i2}B_{2j} + \dots + A_{in}B_{nj}.$$

לכל איבר $A_{ik}B_{kj}$ יש 5 אפשרויות:

$$\underline{i > j \geq k}$$

A משולשית עליונה לכן $A_{ik} = 0$.

$$\underline{i > k > j}$$

A משולשית עליונה ו- B משולשית עליונה לכן $A_{ik} = 0$ ו- $B_{kj} = 0$.

$$\underline{i = k > j}$$

B משולשית עליונה לכן $B_{kj} = 0$.

$$\underline{i > k = j}$$

A משולשית עליונה לכן $A_{ik} = 0$.

$$\underline{k > i \geq j}$$

B משולשית עליונה לכן $B_{kj} = 0$.

בסה"כ עבור כל אחד מהאפשרויות, כל איבר בסכום, $A_{ik}B_{kj} = 0$. כלומר כל איבר מתאפס בגלל ש- A משולשית עליונה ו- B משולשית עליונה. לפיכך, מצאנו כי אם $i > j$ אז $(A \cdot B)_{ij} = 0$. מש"ל.

(ב) טענה: אם A, B אלכסוניות, אז $AB = BA$.

צריך להוכיח: $(A \cdot B)_{ij} = (B \cdot A)_{ij}$.

הוכחה (שיטה 1):

המכפלה של שתי מטריצות אלכסוניות A, B שווה למטריצה אלכסונית, והאיברים באלכסון של המטריצה המתקבלת שווים למכפלה של האיברים על האלכסונים של A ו- B , כלומר אם

$$A = \begin{pmatrix} A_{11} & 0 & 0 & \dots & 0 \\ 0 & A_{22} & 0 & \dots & 0 \\ \vdots & \vdots & \vdots & \ddots & \vdots \\ 0 & 0 & 0 & \dots & A_{nn} \end{pmatrix}, \quad B = \begin{pmatrix} B_{11} & 0 & 0 & \dots & 0 \\ 0 & B_{22} & 0 & \dots & 0 \\ \vdots & \vdots & \vdots & \ddots & \vdots \\ 0 & 0 & 0 & \dots & B_{nn} \end{pmatrix},$$

אז

$$A \cdot B = \begin{pmatrix} A_{11}B_{11} & 0 & 0 & \dots & 0 \\ 0 & A_{22}B_{22} & 0 & \dots & 0 \\ \vdots & \vdots & \vdots & \ddots & \vdots \\ 0 & 0 & 0 & \dots & A_{nn}B_{nn} \end{pmatrix}.$$

לכן

$$A \cdot B = \begin{pmatrix} A_{11}B_{11} & 0 & 0 & \cdots & 0 \\ 0 & A_{22}B_{22} & 0 & \cdots & 0 \\ \vdots & \vdots & \vdots & \ddots & 0 \\ 0 & 0 & 0 & \cdots & A_{nn}B_{nn} \end{pmatrix} = \begin{pmatrix} B_{11}A_{11} & 0 & 0 & \cdots & 0 \\ 0 & B_{22}A_{22} & 0 & \cdots & 0 \\ \vdots & \vdots & \vdots & \ddots & 0 \\ 0 & 0 & 0 & \cdots & B_{nn}A_{nn} \end{pmatrix} = B \cdot A$$

מש"ל.

הוכחה (שיטה 1):

אם A, B אלכסוניות, אז

$$\begin{aligned} (A \cdot B)_{ij} &= A_{i1}B_{1j} + A_{i2}B_{2j} + \dots + A_{ii}B_{ij} + \dots + A_{in}B_{nj} = A_{ii}B_{ij} \\ &= \begin{cases} A_{ii}B_{ii} & i = j, \\ 0 & i \neq j. \end{cases} \end{aligned}$$

מצד שני,

$$(B \cdot A)_{ij} = \begin{cases} B_{ii}A_{ii} & i = j, \\ 0 & i \neq j. \end{cases} = \begin{cases} A_{ii}B_{ii} & i = j, \\ 0 & i \neq j. \end{cases}$$

ז"א

$$(A \cdot B)_{ij} = (B \cdot A)_{ij}$$

לכן $AB = BA$ מש"ל.

שאלה 3

נוכיח דרך השלילה.

נניח ש- X_1, X_2 פתרונות למערכת $Ax = b$, כאשר $X_1 \neq X_2$ ו- $b \neq \bar{0}$.

נניח ש- A הפיכה.

אז $AX_1 = b$ ו- $AX_2 = b$.

לכן

$$A \cdot (X_1 - X_2) = b - b = \bar{0}.$$

A הפיכה אז A^{-1} קיימת. נכפיל ב- A^{-1} מצד שמאל ונקבל

$$A^{-1} \cdot A \cdot (X_1 - X_2) = A^{-1} \cdot \bar{0} \Rightarrow I \cdot (X_1 - X_2) = \bar{0} \Rightarrow X_1 - X_2 = \bar{0} \Rightarrow X_1 = X_2,$$

בסתירה לכך ש- $X_1 \neq X_2$. לכן A לא יכולה להיות הפיכה.

שאלה 4

(א) טענה נכונה. A הפיכה \Leftrightarrow קיימת A^{-1} כך ש- $AA^{-1} = I$ $\Leftrightarrow |AA^{-1}| = |I| = 1 \Leftrightarrow |A||A^{-1}| = 1$ ולכן $|A| \neq 0$.

(ב) AB הפיכה לכן $|AB| \neq 0$ לכן $|A||B| \neq 0$ לכן $|A| \neq 0$ ו- $|B| \neq 0$ לכן A הפיכה.

ג)

$$(A+B)^{-1}(A+B) = A^{-1}(A+B) - A^{-1}B(A+B)^{-1}(A+B) = I_{n \times n} + A^{-1}B - A^{-1}BI_{n \times n} = I_{n \times n}.$$

שאלה 5

א) אם A הפיכה ו- $BA = CA$ אז $B = C$.

טענה נכונה. הוכחה:

A הפיכה לכן קיימת A^{-1} . נכפיל מצד ימין ב- A^{-1} :

$$B \cdot A \cdot A^{-1} = C \cdot A \cdot A^{-1} \Rightarrow B = C.$$

ב) אם $AB = AC$ אז $B = C$.

טענה לא נכונה. דוגמה נגדית:

$$A = \begin{pmatrix} 0 & 0 \\ 0 & 0 \end{pmatrix}, \quad B = \begin{pmatrix} 1 & 2 \\ 3 & 4 \end{pmatrix}, \quad C = \begin{pmatrix} 5 & 1 \\ 8 & 7 \end{pmatrix}.$$

$$B \neq C, AB = AC = 0$$

ג) אם $AB = 0$ אז A ו- B אינן הפיכות.

טענה לא נכונה. דוגמה נגדית:

$$A = \begin{pmatrix} 0 & 0 \\ 0 & 0 \end{pmatrix}, \quad B = \begin{pmatrix} 1 & 0 \\ 0 & 1 \end{pmatrix}.$$

$$A \cdot B = 0 \text{ ו- } B \text{ הפיכה.}$$

ד) אם $AB = 0$ ו- $A \neq 0$ אז B איננה הפיכה.

טענה נכונה. הוכחה:

נוכיח בדרך השלילה. נניח ש- $A \cdot B = 0$ ו- $A \neq 0$ ו- B הפיכה. אז קיימת B^{-1} . נכפיל את $AB = 0$ מצד ימין ב- B^{-1} :

$$A \cdot B \cdot B^{-1} = 0 \cdot B^{-1} \Rightarrow A \cdot I = 0 \Rightarrow A = 0,$$

בסתירה דבר ש- $A \neq 0$.

ה) אם AB הפיכה אז A ו- B הפיכות.

טענה נכונה. הוכחה:

AB הפיכה $\Leftrightarrow |AB| \neq 0 \Leftrightarrow |A| \cdot |B| \neq 0 \Leftrightarrow |A| \neq 0$ וגם $|B| \neq 0$. לפיכך A הפיכה וגם B הפיכה.

ו) אם A הפיכה אז AB הפיכה.

טענה לא נכונה. דוגמה נגדית:

$$A = \begin{pmatrix} 1 & 0 \\ 0 & 1 \end{pmatrix}, \quad B = \begin{pmatrix} 0 & 0 \\ 0 & 0 \end{pmatrix}, \quad AB = \begin{pmatrix} 0 & 0 \\ 0 & 0 \end{pmatrix}.$$

A הפיכה אבל AB לא הפיכה.

ז) אם A הפיכה ו- B הפיכה אז $A+B$ הפיכה.

טענה לא נכונה. דוגמה נגדית:

$$A = \begin{pmatrix} 1 & 0 \\ 0 & 1 \end{pmatrix} + I_{2 \times 2}, \quad B = -I, \quad A+B = I_{2 \times 2} - I_{2 \times 2} = 0_{2 \times 2}.$$

$$|A| = |I| = 1$$

$$|B| = |-I| = (-1)^2 |I| = 1$$

$$|A+B| = 0$$

ז"א A הפיכה, B הפיכה, $A+B$ לא הפיכה.

ח) אם A הפיכה ו- B לא הפיכה אז $A+B$ לא הפיכה.

טענה לא נכונה. דוגמה נגדית:

$$A = \begin{pmatrix} 1 & 0 \\ 0 & 1 \end{pmatrix}, \quad B = \begin{pmatrix} 1 & 0 \\ 0 & 0 \end{pmatrix}, \quad A+B = \begin{pmatrix} 2 & 0 \\ 0 & 1 \end{pmatrix}.$$

$$|A+B| = 2, |B| = 0, |A| = 1$$

ז"א A הפיכה, B לא הפיכה, $A+B$ הפיכה.

ט) תהי $A \in \mathbb{R}^{n \times n}$ ויהי $f(x) = 2x^4 - x^2 + 3x - 2$ פולינום כך ש- $f(A) = 0$. אזי A הפיכה.

טענה נכונה. הוכחה:

לפי הנתון,

$$f(A) = 2A^4 - A^2 + 3A - 2I = 0 \Rightarrow A \cdot (2A^3 - A + 3I) = 2I \Rightarrow A^{-1} = \frac{1}{2} (2A^3 - A + 3I)$$

ז"א A^{-1} קיימת לכן A הפיכה.

י) אם A הפיכה אז $A+A^t$ הפיכה.

טענה לא נכונה. דוגמה נגדית:

$$A = \begin{pmatrix} 1 & 2 \\ 0 & 1 \end{pmatrix}, \quad A^t = \begin{pmatrix} 1 & 0 \\ 2 & 1 \end{pmatrix}, \quad A+A^t = \begin{pmatrix} 2 & 2 \\ 2 & 2 \end{pmatrix}.$$

$$|A| = 1$$

$$|A+A^t| = 0 \text{ לא הפיכה.}$$

שאלה 6 הטענה נכונה. הוכחה:

נכפיל מצד ימין ב- $A + B$:

$$(A + B)^{-1}(A + B) = A^{-1}(A + B) - A^{-1}B(A + B)^{-1}(A + B) = I_{n \times n} + A^{-1}B - A^{-1}BI_{n \times n} = I_{n \times n}.$$

שאלה 7

הטענה לא נכונה. דוגמה נגדית:

$$u_1 = \begin{pmatrix} 1 \\ 0 \\ 0 \end{pmatrix}, \quad u_2 = \begin{pmatrix} 0 \\ 1 \\ 0 \end{pmatrix}, \quad u_3 = \begin{pmatrix} 2 \\ 0 \\ 0 \end{pmatrix}.$$

הרי $\{u_1, u_2\}$ בת"ל ו- $\{u_1, u_2, u_3\}$ ת"ל בגלל ש- $u_3 = 2u_1$.

שאלה 8

$$A_1 = \begin{pmatrix} a_1 & b_1 \\ c_1 & d_1 \end{pmatrix}, \quad A_2 = \begin{pmatrix} a_2 & b_2 \\ c_2 & d_2 \end{pmatrix}.$$

$$A_1 A_2 = \begin{pmatrix} a_1 a_2 + b_1 c_2 & a_1 b_2 + b_1 d_2 \\ c_1 a_2 + d_1 c_2 & c_1 b_2 + d_1 d_2 \end{pmatrix}$$

$$a_1 a_2 + b_1 c_2 + c_1 a_2 + d_1 c_2 = a_2(a_1 + c_1) + c_2(b_1 + d_1) = a_2 + c_2 = 1,$$

$$a_1 b_2 + b_1 d_2 + c_1 b_2 + d_1 d_2 = b_2(a_1 + c_1) + d_2(b_1 + d_1) = b_2 + d_2 = 1.$$

שאלה 9 נוכיח דרך השלילה. נניח ש A הפיכה ו קיים פתרון $X \neq 0$.

A הפיכה אז A^{-1} קיימת.

$$AX = 0 \Rightarrow A^{-1}AX = A^{-1} \cdot 0 \Rightarrow IX = 0 \Rightarrow X = 0$$

בסתירה לכך ש- $X \neq 0$.

שאלה 10

$$S \subseteq T, T = \left\{ \begin{pmatrix} 1 \\ 0 \\ 0 \\ 0 \end{pmatrix}, \begin{pmatrix} 0 \\ 1 \\ 0 \\ 0 \end{pmatrix}, \begin{pmatrix} 0 \\ 0 \\ 1 \\ 0 \end{pmatrix}, \begin{pmatrix} 0 \\ 0 \\ 0 \\ 1 \end{pmatrix} \right\}, S = \left\{ \begin{pmatrix} 1 \\ 0 \\ 0 \\ 0 \end{pmatrix} \right\} \quad \text{א)}$$

\mathbb{R}^4 כי T הוא הבסיס הסטנדרטי של \mathbb{R}^4 .

$$S \subseteq T, T = \left\{ \begin{pmatrix} 1 \\ 0 \\ 0 \\ 0 \end{pmatrix}, \begin{pmatrix} 0 \\ 1 \\ 0 \\ 0 \end{pmatrix} \right\}, S = \left\{ \begin{pmatrix} 1 \\ 0 \\ 0 \\ 0 \end{pmatrix} \right\} \quad \text{ב)}$$

$$S = \left\{ \begin{pmatrix} 1 \\ 0 \\ 0 \\ 0 \end{pmatrix}, \begin{pmatrix} 0 \\ 1 \\ 0 \\ 0 \end{pmatrix}, \begin{pmatrix} 0 \\ 0 \\ 1 \\ 0 \end{pmatrix}, \begin{pmatrix} 0 \\ 0 \\ 0 \\ 1 \end{pmatrix} \right\}, T = \left\{ \begin{pmatrix} 1 \\ 0 \\ 0 \\ 0 \end{pmatrix}, \begin{pmatrix} 0 \\ 1 \\ 0 \\ 0 \end{pmatrix}, \begin{pmatrix} 0 \\ 0 \\ 1 \\ 0 \end{pmatrix}, \begin{pmatrix} 0 \\ 0 \\ 0 \\ 1 \end{pmatrix}, \begin{pmatrix} 1 \\ 1 \\ 1 \\ 1 \end{pmatrix} \right\} \quad \text{ג}$$

שאלה 11

$$A^8 + A = 0 \Rightarrow A^8 = -A \Rightarrow |A^8| = (-1)^8 |A| \Rightarrow |A|^8 = |A|$$

A הפיכה לכן $|A| \neq 0$ לכן אפשר לחלק ב- $|A|$:

$$|A|^8 = |A| \Rightarrow |A|^7 = 1 \Rightarrow |A| = 1.$$

שאלה 12

$$A^5 + A = 0 \Rightarrow A^5 = -A \Rightarrow |A^5| = |-A| \Rightarrow |A|^5 = -|A|.$$

נניח כי A הפיכה. אז $|A| \neq 0$ ז"א קיים $\frac{1}{|A|}$. אז נקבל

$$|A|^4 = -1.$$

בסתירה לכך ש- $|A|^4$ חיובי.

שאלה 13

(א) טענה נכונה. הסבר:

נניח ש- $\{Au_1, \dots, Au_k\}$ בת"ל.

הקבוצה בת"ל לכן ווקטור האפס לא בקבוצה $\{Au_1, \dots, Au_k\}$. לכן $A \neq 0$.

נוכיח ש- $\{u_1, \dots, u_k\}$ בת"ל דרך השלילה.

נניח כי $\{u_1, \dots, u_k\}$ ת"ל.

ז"א קיימים סקלרים שלא כולם אפסים כך ש- $t_1 u_1 + \dots + t_k u_k = \bar{0}$.

ז"א קיימים סקלרים שלא כולם אפסים כך ש-

$$A(t_1 u_1 + \dots + t_k u_k) = A\bar{0} \Rightarrow t_1 Au_1 + \dots + t_k Au_k = \bar{0}$$

ז"א $\{Au_1, \dots, Au_k\}$ ת"ל.

בסתירה לכך ש- $\{Au_1, \dots, Au_k\}$ בת"ל.

(ב) טענה לא נכונה. דוגמה נגדית: הקבוצה $\left\{ u_1 = \begin{pmatrix} 1 \\ 0 \end{pmatrix}, u_2 = \begin{pmatrix} 0 \\ 1 \end{pmatrix} \right\}$ בת"ל. נניח כי $A \in \mathbb{R}^{2 \times 2}, A \neq 0$

(מטריצה האפס). אז $\left\{ Au_1 = \begin{pmatrix} 0 \\ 0 \end{pmatrix}, Au_2 = \begin{pmatrix} 0 \\ 0 \end{pmatrix} \right\}$ ת"ל.

שאלה 14

(א) $X \subseteq Y$ ו- Y פורשת את X $\Leftrightarrow X$ פורשת את Y .

דוגמה נגדית:

$$Y = \left\{ \begin{pmatrix} 1 \\ 0 \end{pmatrix}, \begin{pmatrix} 0 \\ 1 \end{pmatrix} \right\}, \quad X = \left\{ \begin{pmatrix} 1 \\ 0 \end{pmatrix} \right\},$$

$X, Y \in \mathbb{R}^2$. Y פורשת את X , X לא פורשת את Y .

(ב) $0 \in X \Leftrightarrow X$ פורשת את \mathbb{R}^n .

דוגמה נגדית:

$$X = \left\{ \begin{pmatrix} 0 \\ 0 \end{pmatrix} \right\} \subseteq \mathbb{R}^2$$

X לא פורשת את \mathbb{R}^2 .

(ג) $0 \in X \Leftrightarrow X$ לא פורשת את \mathbb{R}^n .

דוגמה נגדית:

$$X = \left\{ \begin{pmatrix} 1 \\ 0 \end{pmatrix}, \begin{pmatrix} 0 \\ 1 \end{pmatrix}, \begin{pmatrix} 0 \\ 0 \end{pmatrix} \right\}$$

X פורשת את \mathbb{R}^2 .

(ד) X פורשת את $\mathbb{R}^n \Leftrightarrow Y$ פורשת את \mathbb{R}^n .

נתון: $\text{sp}(X) = \mathbb{R}^n, X \subseteq Y$.

צ"ל: $\text{sp}(Y) = \mathbb{R}^n$.

הוכחה:

נקח $v \in \mathbb{R}^n$. אז $v \in \text{sp}(X)$. לכן קיימים $u_1, \dots, u_m \in X$ כך ש

$$v = k_1 u_1 + \dots + k_m u_m.$$

$X \subseteq Y$, לכן $u_1, \dots, u_m \in Y$, $v \in \text{sp}(Y)$.

(ה) מספר הוקטורים ב- X גדול מ- $n \Leftrightarrow X$ פורשת את \mathbb{R}^n .

דוגמה נגדית:

$$X = \left\{ \begin{pmatrix} 1 \\ 0 \end{pmatrix}, \begin{pmatrix} 2 \\ 0 \end{pmatrix}, \begin{pmatrix} 3 \\ 0 \end{pmatrix} \right\}.$$

X אינה פורשת את \mathbb{R}^2 .

(ו) קיים $v \in Y$ כך ש- $v \notin \text{sp}(X) \Leftrightarrow \text{sp}(Y) \neq \text{sp}(X)$.

דוגמה נגדית:

$$X = \left\{ \begin{pmatrix} 1 \\ 0 \end{pmatrix}, \begin{pmatrix} 0 \\ 1 \end{pmatrix} \right\}, \quad Y = \left\{ \begin{pmatrix} 1 \\ 0 \end{pmatrix}, \begin{pmatrix} 0 \\ 1 \end{pmatrix}, \begin{pmatrix} 1 \\ 1 \end{pmatrix} \right\}$$

$$\text{sp}(Y) = \text{sp}(X) = \mathbb{R}^2.$$

שאלה 15 $A \in \mathbb{R}^{3 \times n}$, נסמן את העמודות u_1, \dots, u_n אז $u_1, \dots, u_n \in \mathbb{R}^3$.

(א) טענה: למערכת $AX = \begin{pmatrix} 3 \\ 4 \\ 7 \end{pmatrix}$ יש פתרון, ז"א וקטור $v = \begin{pmatrix} 3 \\ 4 \\ 7 \end{pmatrix} \in \text{sp}(u_1, \dots, u_n)$.

דוגמה נגדית: $u_1 = \begin{pmatrix} 3 \\ 4 \\ 7 \end{pmatrix}, u_2 = \begin{pmatrix} 0 \\ 0 \\ 0 \end{pmatrix}$. $v = \begin{pmatrix} 7 \\ 4 \\ 3 \end{pmatrix} \notin \text{sp}(u_1, u_2)$ וקטור $v \in \text{sp}(u_1, u_2)$.

(ב) דוגמה נגדית: $u_1 = \begin{pmatrix} 1 \\ 0 \\ 0 \end{pmatrix}, u_2 = \begin{pmatrix} 2 \\ 4 \\ 7 \end{pmatrix}$. $v = \begin{pmatrix} 3 \\ 4 \\ 7 \end{pmatrix} = u_1 + u_2$ כי $v \in \text{sp}(u_1, u_2)$. u_2, u_1 בת"ל, לכן למערכת $AX = v$ יש פתרון יחיד.

נבדוק אם למערכת $AX = \begin{pmatrix} 7 \\ 4 \\ 3 \end{pmatrix}$ יש פתרון:

$$\left(\begin{array}{cc|c} 1 & 2 & 7 \\ 0 & 4 & 4 \\ 0 & 7 & 3 \end{array} \right) \rightarrow \left(\begin{array}{cc|c} 1 & 2 & 7 \\ 0 & 1 & 1 \\ 0 & 7 & 3 \end{array} \right) \rightarrow \left(\begin{array}{cc|c} 1 & 2 & 7 \\ 0 & 1 & 1 \\ 0 & 0 & -4 \end{array} \right)$$

אין פתרון למערכת.

(ג) $n = 3$. למערכת $AX = v$ יש פתרון יחיד, לכן הוקטורים u_1, u_2, u_3 בת"ל. לכן, u_1, u_2, u_3 מהווים בסיס של $\mathbb{R}^3 \Leftarrow$ למערכת $AX = \begin{pmatrix} 7 \\ 4 \\ 3 \end{pmatrix}$ יש פתרון יחיד.

(ד) דוגמה נגדית:

$$u_1 = \begin{pmatrix} 1 \\ 0 \\ 0 \end{pmatrix}, \quad u_2 = \begin{pmatrix} 0 \\ 1 \\ 0 \end{pmatrix}.$$

למערכת $AX = 0$ יש פתרון, למערכת $AX = \begin{pmatrix} 7 \\ 4 \\ 3 \end{pmatrix}$ אין פתרון.

(ה) נסמם ב v_1 פתרון של המערכת $AX = c$, וב v_2 פתרון של המערכת $AX = d$. ז"א

$$Av_1 = c, \quad Av_2 = d.$$

לכן

$$A(v_1 + v_2) = Av_1 + Av_2 = c + d.$$

שאלה 16

(א)

$$T = \left\{ \begin{pmatrix} 1 \\ 0 \\ 0 \\ 0 \end{pmatrix}, \begin{pmatrix} 0 \\ 1 \\ 0 \\ 0 \end{pmatrix} \right\}, \quad S = \left\{ \begin{pmatrix} 1 \\ 0 \\ 0 \\ 0 \end{pmatrix} \right\}$$

(ב)

$$T = \{\bar{0}\}, \quad S = \{\bar{0}\}$$

(ג)

$$T = \left\{ \begin{pmatrix} 1 \\ 0 \\ 0 \\ 0 \end{pmatrix}, \begin{pmatrix} 2 \\ 0 \\ 0 \\ 0 \end{pmatrix} \right\}, \quad S = \left\{ \begin{pmatrix} 1 \\ 0 \\ 0 \\ 0 \end{pmatrix} \right\}$$

שאלה 17

(א)

נתון: $X, Y \in \mathbb{R}^n, X \subseteq Y$.

טענה: X בת"ל $\Leftrightarrow Y$ בת"ל.

דוגמה נגדית:

$$X = \left\{ \begin{pmatrix} 1 \\ 0 \end{pmatrix} \right\} \subseteq \mathbb{R}^2 \text{ בת"ל, } Y = \left\{ \begin{pmatrix} 1 \\ 0 \end{pmatrix}, \begin{pmatrix} 2 \\ 0 \end{pmatrix} \right\} \subseteq \mathbb{R}^2 \text{ בת"ל.}$$

(ב)

נתון: $X \subseteq Y, Y$ בת"ל.

צריך להוכיח: X בת"ל.

הוכחה:

נניח מדרך השלילה, $X = \{v_1, \dots, v_n\}$ בת"ל. לכן קיימים סקלרים k_1, \dots, k_n שלא כולם אפסים כך ש- $k_1 v_1 + \dots + k_n v_n = \bar{0}$. $k_1 v_1 + \dots + k_n v_n = \bar{0}$. מכאן נובע ש Y בת"ל. סתירה.

(ג)

נתון: $X \subseteq Y, \bar{0} \in X$

צ"ל: X בת"ל

הוכחה:

לכל $v_1, \dots, v_n \in X$ מתקיים

$$0 \cdot v_1 + \dots + 0 \cdot v_n + 1 \cdot \bar{0} = \bar{0}.$$

לכן X בת"ל.

(ד) טענה: מספר הוקטורים ב- X קטן מ- n $\Leftarrow X$ בת"ל.

דוגמה נגדית:

$$X = \left\{ \begin{pmatrix} 0 \\ 0 \end{pmatrix} \right\} \in \mathbb{R}^2 \text{ בת"ל.}$$

שאלה 18

הטענה נכונה. הסבר:

נתון: $T : U \rightarrow V$ העתקה לינארית. $T(u_1), \dots, T(u_n)$ בת"ל.

צריך להוכיח: u_1, \dots, u_n בת"ל.

הוכחה: נוכיח דרך השלילה. נניח כי u_1, \dots, u_n בת"ל. אז קיימים סקלרים k_1, \dots, k_n שכולם אפסים כך ש

$$k_1 u_1 + \dots + k_n u_n = \bar{0}.$$

לכן

$$T(k_1 u_1 + \dots + k_n u_n) = T(\bar{0}) = \bar{0}$$

\Leftarrow

$$k_1 \cdot T(u_1) + \dots + k_n \cdot T(u_n) = \bar{0}$$

ז"א $T(u_1), \dots, T(u_n)$ בת"ל.

בסתירה לכך ש- $T(u_1), \dots, T(u_n)$ בת"ל.

(א) טענה לא נכונה. דוגמה נגדית: נניח כי T העתקה לינארית שמוגדרת $T(u) = 0$ לכל $u \in U$. נניח כי הקבוצה $\{u_1, \dots, u_n\}$ בת"ל. הקבוצה $\{T(u_1) = 0, \dots, T(u_n) = 0\}$ בת"ל.

שאלה 19

(א) תהי $A \in \mathbb{F}^{m \times 2}$ כאשר F שדה. נתון שקיימים $v_1, v_2 \in \mathbb{F}^2$ כך ש $Av_1 = Av_2 = 0$ וכן v_1, v_2 בת"ל. הוכיחו ש- $A = 0$.

נתון: v_1, v_2 בת"ל, $Av_1 = \bar{0}, Av_2 = \bar{0}$.

צריך להוכיח: $A = 0$

הוכחה:

$Av_1 = \bar{0}$ ו- $Av_2 = \bar{0}$ יהיו $k_1, k_2 \in F$ סקלרים כך ש- $k_1 \neq 0, k_2 \neq 0$. אז

$$k_1 \cdot Av_1 + k_2 \cdot Av_2 = \bar{0} \quad \Rightarrow \quad A \cdot (k_1 v_1 + k_2 v_2) = \bar{0}.$$

ז"א $A = 0$ או $k_1 v_1 + k_2 v_2 = 0$.

אם $k_1 v_1 + k_2 v_2 = 0$ אז קיים צירוף לינארי של v_1, v_2 השווה לאפס עם מקדמים שלא כולם אפסים. ואז v_1, v_2 ת"ל. וזאת בסתירה לכך ש- v_1, v_2 בת"ל.

לכן $A = 0$.

(ב) נתון: $A^2 + 5A + I = 0$
לכן

$$A^2 + 5A = -I \Rightarrow A(A + 5I) = -I \Rightarrow |A| \cdot |A + 5I| = (-1)^n.$$

נניח כי A לא הפיכה $|A| = 0 \Leftrightarrow$ ואז נקבל כי $0 = (-1)^n$. סתירה.
לכן A הפיכה.

$$-A(A + 5I) = I \Rightarrow A^{-1} = -(A + 5I).$$

שאלה 20

(א) דוגמה נגדית:

$$X = \left\{ \begin{pmatrix} 1 \\ 0 \end{pmatrix} \right\}, \quad Y = \left\{ \begin{pmatrix} 1 \\ 0 \end{pmatrix}, \begin{pmatrix} 0 \\ 1 \end{pmatrix} \right\}$$

X לא פורשת את \mathbb{R}^2 , Y פורשת את \mathbb{R}^2 .

(ב) דוגמה נגדית: $X = \{\vec{0}\}$ לא פורשת את \mathbb{R}^2 .

(ג) דוגמה נגדית: $X = \left\{ \begin{pmatrix} 1 \\ 0 \end{pmatrix}, \begin{pmatrix} 0 \\ 1 \end{pmatrix}, \begin{pmatrix} 0 \\ 0 \end{pmatrix} \right\}$ פורשת את \mathbb{R}^2 .

(ד) נתון: $X \subseteq Y$

צ"ל: Y פורשת את \mathbb{R}^n .

הוכחה

$\text{sp}(X) = \mathbb{R}^n$, לכן לכל $u \in \mathbb{R}^n$ קיימים $v_1, \dots, v_n \in X$ כך ש

$$u = k_1 v_1 + \dots + k_n v_n.$$

$X \subseteq Y$ לכן $v_1, \dots, v_n \in Y$ וא"כ $u \in \text{sp}(v_1, \dots, v_n) \subseteq \text{sp}(Y) = \mathbb{R}^n$.

(ה) דוגמה נגדית: $X = \left\{ \begin{pmatrix} 1 \\ 0 \end{pmatrix}, \begin{pmatrix} 2 \\ 0 \end{pmatrix}, \begin{pmatrix} 3 \\ 0 \end{pmatrix} \right\}$ לא פורשת את \mathbb{R}^2 .

(ו) דוגמה נגדית: $X = \left\{ \begin{pmatrix} 1 \\ 0 \end{pmatrix} \right\}, Y = \left\{ \begin{pmatrix} 1 \\ 0 \end{pmatrix}, \begin{pmatrix} 2 \\ 0 \end{pmatrix} \right\}, \text{sp}(X) = \text{sp}(Y)$.